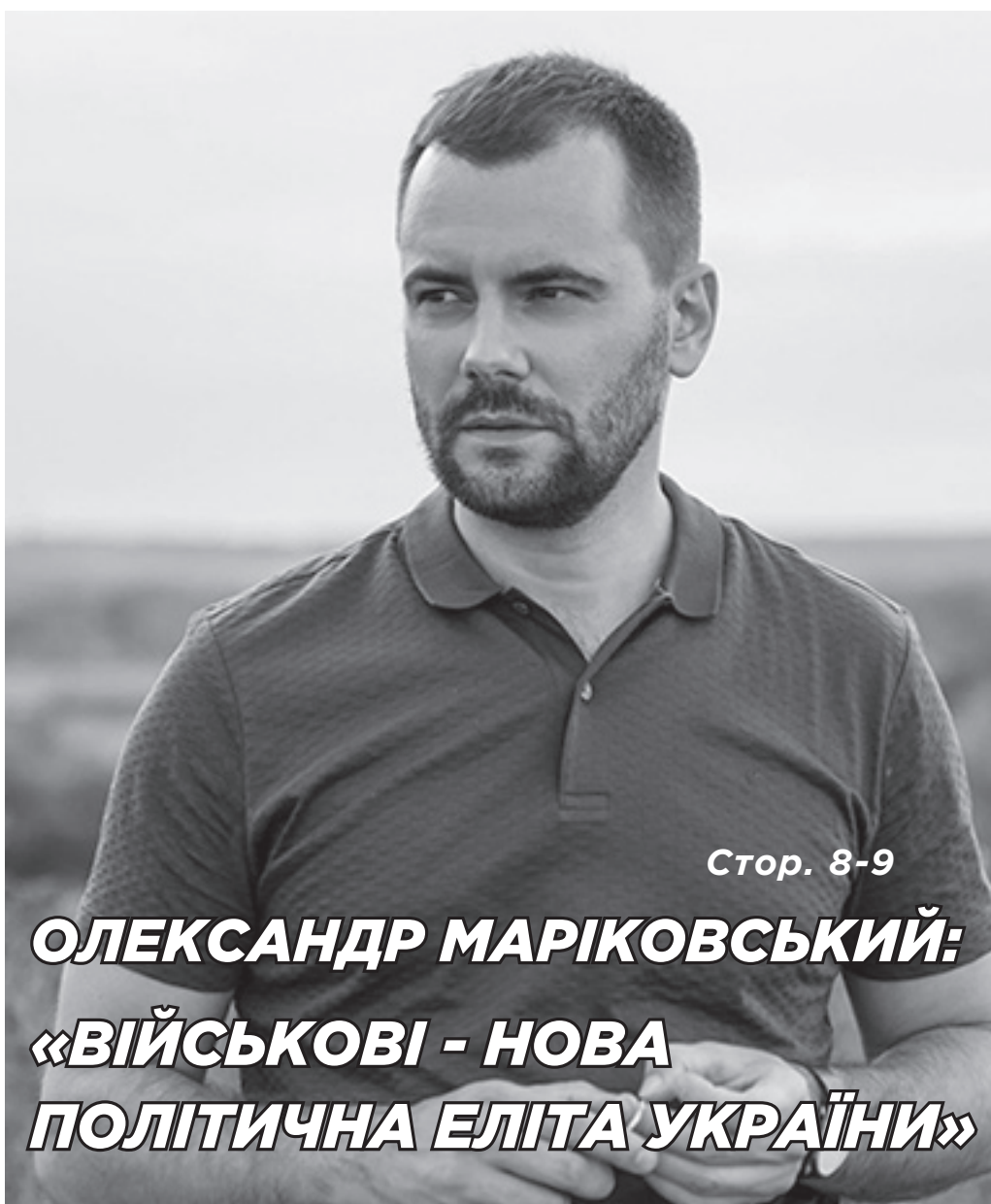

ПОРАДИ ЮРИСТА

КОМЕНТАРІ ПРАВНИКІВ, ПОЛІТОЛОГІВ, ЕКОНОМІСТІВ, ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Стор. 8-9

ОЛЕКСАНДР МАРІКОВСЬКИЙ:
**«ВІЙСЬКОВІ - НОВА
ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА УКРАЇНИ»**

Всеукраїнська інформаційно – правова газета

Виходить за підтримки Українського інституту політики
та ВГО «Правозахисна організація «Спільна Мета»

**ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 49801**

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

**МОБІЛІЗАЦІЯ
БЕЗ МЕДОГЛЯДУ
ПРОТИПРАВНА**
Стор. 3

**КОМП'ЮТЕРНА
ТОМОГРАФІЯ -
БЕЗКОШТОВНО!**
Стор. 6

**ОТРИМАННЯ
СТАТУСУ ЧЛЕНА
СІМ'Ї ЗАГИБЛОГО**
Стор. 10

**ЗМІНИ У ВИПЛАТІ
ДОПОМОГИ НА
ПРОЖИВАННЯ ВПО**
Стор. 12

**Кожному
гарантується
право знати
свої права і
обов'язки**

Ст. 57
Конституції
України

ІСТОРІЇ ВІЙНИ

Нагадуємо нашим читачам, що на Інформаційно-правовому порталі «ПОРАДИ ЮРИСТА» (<https://porady.org.ua/>) започатковано рубрику «Історії війни», в якій ми публікуємо розповіді, а також фото/відео людей, що безпосередньо відчували на собі наслідки «руського міра».

Це історії тих, хто постраждав від російської агресії, хто втратив близьких, житло та опинився на межі виживання. Це історії тих, хто залишив цивільне життя та пішов захищати Батьківщину. Це історії тих, хто пройшов полон або вижив в окупації. Це історії міст та селищ, які були знищені рашистами.

Якщо ви чи ваші близькі або знайомі постраждали від російської агресії, якщо ваше житло зруйноване, якщо ви пішли у тероборону і захищаєте свою країну, надсилайте нам свою історію (розповідь, фото, відео) і ми опублікуємо її на нашому сайті.

Також ці історії ми надсилаємо нашим партнерам – європейським ЗМІ. Деякі матеріали за згодою з авторами надсилаємо до правоохоронних органів для фіксації злочинів російської федерації.

Електронна пошта для надсилання матеріалів:
porady_urista@ukr.net

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ

На сторінках газети Ви маєте можливість розмістити **рекламу, статті, інтерв'ю та інші матеріали суспільно-правового характеру.**

Також, пропонуємо розміщення матеріалів на **Інформаційно-правовому порталі ПОРАДИ ЮРИСТА** (<https://porady.org.ua>)

Вартість та умови розміщення дізнавайтесь за телефоном **(098) 507-28-77** або e-mail: porady_urista@ukr.net

ПОРАДИ ЮРИСТА

Всеукраїнська інформаційно-правова газета

Свідоцтво КВ 23224-13064ПР
від 22.03.2018р.

ТОВ «Редакція газети «ПОРАДИ ЮРИСТА»

Тел. редакції: (050) 692-13-30
e-mail: porady_urista@ukr.net

2023

Відповідальність за точність і достовірність інформації несе автор. За точність реклами – рекламодавці. За якість друку – друкарня. Редакція не завжди поділяє точку зору автора публікації. Редакція залишає за собою право редагувати матеріал. При використанні публікацій газети «Поради юриста» посилання на газету обов'язкове. Матеріали друкуються українською мовою.

Головний редактор Закутайло О. П.
Заст. Головного редактора Закутайло С. О.
Керівник проекту Бортнік Р. О.

www.porady.org.ua

Газета виходить 1 раз на місяць

Віддруковано в друкарні ФОП Паливода А.В.
03061, м. Київ, пр-т Відрадиний, 95/Е
тел/факс (044) 351-21-90 Зам. № 1053

ДОДАТКОВІ ВІДПУСТКИ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

На підприємстві жінці відмовилися надати додаткову відпустку, передбачену колективним договором, аргументуючи це тим, що під час воєнного стану додаткові відпустки не надаються.

Роз'яснення.

Права на відпустки гарантуються:

- ЗУ «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР;
- Кодексом законів про працю України.

Відповідно до ЗУ «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 р. № 2136-IX (далі — Закон № 2136):

- у період дії воєнного стану роботодавець може відмовити працівнику у наданні будь-якого виду відпусток (крім відпустки у зв'язку вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку), якщо такий працівник залучений до виконання робіт на об'єктах критичної інфраструктури. (ч.2 ст12).

Дана норма застосовується до працівників залучених до виконання робіт на об'єктах критичної інфраструктури.

Також важливо знати, що протягом періоду дії воєнного стану роботодавець на прохання працівника може надавати йому відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку.

Відповідно до Закону України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР:

1) Щорічна додаткова відпустка за роботу із шкідливими і важкими умовами праці тривалістю до 35 календарних днів надається працівникам, зайнятим на

роботах, пов'язаних із негативним впливом на здоров'я шкідливих виробничих факторів, за Списком виробництв, цехів, професій і посад, затверджуваним КМУ;

Конкретна тривалість зазначеної відпустки, встановлюється колективним чи трудовим договором залежно від результатів атестації робочих місць за умовами праці та часу зайнятості працівника в цих умовах.

2) Щорічна додаткова відпустка за особливий характер праці надається:

- окремим категоріям працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я, – тривалістю до 35 календарних днів за Списком виробництв, робіт, професій і посад, затверджуваним КМУ;
- працівникам з ненормованим робочим днем – тривалістю до 7 календарних днів згідно із списками посад, робіт та професій, визначених колективним договором, угодою.

А конкретна тривалість щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці встановлюється колективним чи трудовим договором залежно від часу зайнятості працівника в цих умовах.

Таким чином, під час воєнного стану працівник має право, окрім основної щорічної відпустки, оформити додаткову відпустку. Обмежень у зв'язку з воєнним станом законом не встановлено.

Заступник директора Запорізького місцевого центру БПД Ольга Яковлева

МОБІЛІЗАЦІЯ БЕЗ ПРОХОДЖЕННЯ МЕДИЧНОГО ОГЛЯДУ ПРОТИПРАВНА

Суд вирішив позов до Олександрійського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки про визнання протиправними дії та бездіяльності задовольнити частково та визнав протиправною бездіяльність Олександрійського РТЦК та СП щодо ненаправлення позивача на проходження медичного огляду після призову на військову службу під час мобілізації та прибуття до Олександрійського РТЦК та СП.

Судом встановлено, що медичну комісію позивач не проходив через дуже стислий строк мобілізаційного плану.

Позивач був лише опитаний на предмет скарг на здоров'я без проведення медичної комісії та направлений до військової частини!

Отже, позовна вимо-

га в частині визнання протиправною бездіяльності Олександрійського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки щодо не направлення позивача на проходження медичного огляду, після призову на військову службу під час мобілізації та прибуття до Третього відділу Олександрійського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки є законною та обґрунтованою, а тому підлягає задоволенню.

Рішення Кіровоградського окружного адміністративного суду № 340/2276/22 від 02.09.22р.

Постанова Третього апеляційного адміністративного суду від 06.03.23р. по справі 340/2276/22.

*Anton Revenko,
Юридична Допомога*

НОВИНИ

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ЗРОБЛЕНИЙ РЕМОНТ ПОШКОДЖЕНОГО ЖИТЛА

Українці зможуть отримати компенсацію за ремонт пошкодженого житла власними коштами. Уряд вніс зміни до програми «Відновлення». Відтепер українці, які відремонтували пошкоджене житло внаслідок російської агресії самостійно, зможуть отримати компенсацію за витрати. Про це повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль. Кабмін розраховує, що механізм компенсацій буде готовий восени, після цього виплати отримуватимуть і власники відновленого житла. Раніше «Відновлення» передбачало компенсацію лише для власників невідремонтваного житла, пошкодженого внаслідок бойових дій.

ДЕЯКІ УКРАЇНЦІ ОТРИМАЮТЬ ВИПЛАТИ ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Кабмін ухвалив постанову, якою передбачається виплата разової грошової допомоги окремим категоріям українців до Дня Незалежності України. Зокрема, особи з інвалідністю внаслідок війни та колишні малолітні (яким на момент ув'язнення не виповнилося 14 років) в'язні концтаборів, гетто та інших місць примусового тримання, визнані особами з інвалідністю внаслідок загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин отримують: I групи – 3 100 грн; II групи – 2 900 грн; III групи – 2 700 грн.

Учасники бойових дій, постраждали учасники Революції Гідності та колишні неповнолітні (яким на момент ув'язнення не виповнилося 18 років) в'язні концтаборів, гетто та інших місць примусового тримання, а також діти, які народилися в зазначених місцях – 1 000 грн. Особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною – 3 100 грн. Члени сімей загиблих ветеранів війни, статус яким встановлено згідно з п. 1 ст. 10 ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», дружини (чоловіки) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, дружини (чоловіки) померлих учасників бойових дій, учасників війни та жертв нацистських переслідувань, визнаних за життя особами з інвалідністю внаслідок загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге – 650 грн. Члени сімей загиблих (померлих) захисників та захисниць України – 1 000 грн. Учасники війни та колишні в'язні концтаборів, гетто та інших місць примусового тримання, особи, яких було насильно вивезено на примусові роботи, діти партизанів, підпільників та інших учасників боротьби з націонал-соціалістським режимом у тилу ворога – 450 грн.

ПРИ ПРИЗНАЧЕННІ ПЕНСІЇ ХОЧУТЬ ВРАХОВУВАТИ СТАЖ ЗА КОРДОНОМ

Парламентський комітет з питань соціалістики та захисту прав ветеранів рекомендував Верховній Раді включити до порядку денного та ухвалити за основу законопроект № 9453 «Про внесення змін до деяких законів України щодо пропорційного обчислення страхового стажу особам, які працювали за межами України».

Законопроект, зокрема, пропонується: - враховувати при призначенні пенсії стаж, набутий за кордоном, зокрема в країнах-учасниках СНД, з якими було розірвано відповідні пенсійні угоди, а також під час вимушеної еміграції; - при визначенні розміру пенсії враховувати лише ЄСВ, сплачений в Україні; - надати можливість українцям, які тимчасово перебувають за кордоном, звертатися за призначенням пенсії через консульські установи; - зараховувати стаж роботи громадян України в тимчасово окупованому Криму за декларативним принципом, тобто в разі отримання від них заяв про те, що вони не отримують паралельно пенсії від РФ; - не зараховувати до вислуги років роботу на державу-агресора з 19 лютого 2014 року: періоди військової служби в силових структурах, на посадах державної служби, в органах місцевого самоврядування, інших державних органах РФ, в окупаційній адміністрації.

УКРЗАЛІЗНИЦЯ БРОНЮЄ КВИТКИ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ

Укрзалізниця виділяє спеціальну бронь для військовослужбовців, які їдуть у від'їждження чи відпустку. Для того, щоб придбати квитки з цієї «військової» броні, необхідно: - звернутись до чергового по вокзалу, який спрямує пасажирів до військової комендатури або зателефонувати до Контактного центру Укрзалізниці за номером 0 800 503 222; - у військовій комендатурі пасажирів видадуть талон на придбання квитка; - цей талон треба пред'явити касиру у спеціалізованій касі для військовослужбовців або в будь-якій касі на будь-якому вокзалі.

Якщо в місті, де знаходиться військовослужбовець, немає комендатури – скористатись спеціальною бронєю можна також у всіх касах за пред'явлення ВПД (військового проїзного документа), який дає право на безкоштовну поїздку. Отримати цей документ військовослужбовці зможуть у своїх частинах.

УРЯД ПЛАНУЄ ПІДВИЩИТИ МІНІМАЛЬНИЙ РОЗМІР ДОПОМОГИ ПО БЕЗРОБІТТЮ

Мінекономіки розробило проект постанови КМУ «Про встановлення мінімального розміру допомоги по безробіттю під час воєнного стану та внесення змін до пункту 7 Порядку надання допомоги по безробіттю». Пояснюється, що інфляція за 2021 рік у цілому становила 10,0%, а за 2022 рік – 26,6%, але при цьому востаннє мін. розмір допомоги по безробіттю підвищували у 2020 році. Тому пропонують встановити із 31 липня 2023 року на час воєнного стану мінімальний розмір допомоги по безробіттю: - для осіб, визначених в абз. 2 ч. 2 ст. 6 та абз. 1 ч. 3 ст. 23 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» - 1500 грн; - для осіб, визначених в абз. 1 ч. 1 ст. 22 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», абз. 8 ч. 4 ст. 7 ЗУ «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», а також для осіб, які перебувають на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих РФ, та не мають відомостей про періоди страхового стажу, трудової діяльності, заробітну плату (дохід, грошове забезпечення) - 2500 грн.

ПОВОДЖЕННЯ З ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ: УРЯД УХВАЛИВ ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ

Уряд схвалив законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України» щодо вдосконалення порядку отримання, декларування та поводження з вогнепальною зброєю».

Проект розробило Міністерство внутрішніх справ для впорядкування правил поводження зі зброєю, а також надання цивільним особам права задекларувати наявну зброю та боєприпаси до неї.

З початку повномасштабної війни росії проти України, зокрема, цивільні особи беруть участь у відсічі та стримуванні російської збройної агресії, і на законодавчому рівні отримали право використо-

увати для цього вогнепальну зброю, яка не зареєстрована у визначеному порядку.

У зв'язку з цим виникла потреба впорядкування правил поводження зі зброєю, а також надання права цивільним особам задекларувати наявну зброю, але без обов'язку здавати її до завершення дії воєнного стану і впродовж 90 днів після його завершення, пояснили у Міністерстві внутрішніх справ.

Тарас Мельничук, представник Кабінету Міністрів у Верховній Раді, поінформував, що законопроектом, серед іншого, запропоновано:

- визначити вогнепальну зброю та боєприпаси до неї,

що підлягають / не підлягають декларуванню;

- заборонити передачу цивільними особами вогнепальної зброї та боєприпасів до неї, отриманої або задекларованої, іншим особам, крім передачі органам Національної поліції України.

Також передбачено заборону цивільним особам носити, зберігати, перевозити, застосовувати вогнепальну зброю та боєприпаси до неї, відомості про які

відсутні у реєстрах і базах даних Міністерства внутрішніх справ, чи які не задекларовані в органах Національної поліції, на території, де не ведуться активні бойові дії тощо.

*За інформацією
Ліга Закон*

ЯК ВЕТЕРАНУ ВІЙНИ ВЛАШТУВАТИСЯ НА РОБОТУ В ТЦК?

Українська влада анонсувала великі зміни в роботі територіальних центрів комплектування. Зокрема, третину керівного складу всіх ТЦК планують замінити на ветеранів війни. Крім того, військові, які повернулися з фронту, можуть влаштуватися на роботу до військкоматів.

Як це зробити, яким критеріям необхідно відповідати та кого точно не зможуть прийняти на роботу до ТЦК, пояснили юристи.

ХТО МОЖЕ ВЛАШТУВАТИСЯ НА РОБОТУ В ТЦК

Ті військові, які більше не можуть служити на фронті та захищати Батьківщину через поранення, контузію, хвороби, можуть влаштуватися на

роботу в ТЦК.

А за словами заступника міністра оборони Олександра Павлюка, військкоматами стануть громадяни, які побували в гарячих точках і отримали поранення.

ЯКИМ КРИТЕРІЯМ НЕОБХІДНО ВІДПОВІДАТИ ДЛЯ РОБОТИ В ТЦК

Кожен ветеран, який претендує на посаду військкома, має пройти військову медичну комісію. Це обов'язкова вимога.

Як пояснив адвокат юридичної компанії RIYAKO & PARTNERS Микола Максимов, обіймати посади в районних і обласних військкоматах можуть ті, хто має не важку форму контузії, вогнепальні й осколкові поранення легкої та середньої тяж-

кості, що не перешкоджають виконанню бойових завдань.

Крім цього майбутні працівники ТЦК повинні будуть пройти підготовку й розумітися на системі мобілізації та призову.

КОГО НЕ ВІЗЬМУТЬ НА РОБОТУ ДО ТЦК

Як зазначив адвокат АО «Бачинський і партнери» Максим Дзиковський, головною перешкодою для роботи ветерана у ТЦК може бути важка форма інвалідності.

«Якщо учасник бойових дій втратив на війні кінцівки, його визнають непридатним до служби в ЗСУ та виключать з військового обліку. Така людина не зможе обіймати посади в ТЦК і СП», — пояснив правознавець.

Як відомо, придатність визначає військово-лікуваль-

на комісія. Якщо ветеран отримає статус обмеженої придатності, його можуть працевлаштувати до ТЦК.

ЧОМУ ЗМІНЮЮТЬ ЛИШЕ 30% ВІЙСЬКОМІВ

Микола Максимов підкреслив, що влада назвала реальні цифри. Наразі замінити більшою кількістю ветеранів прошто не можливо, адже система мобілізації та призову може просто зупинитися через недостатній досвід нових працівників.

«Під час війни вибудувати заново сформований за роки процес роботи ТЦК не просто», — зауважив юрист.

Правознавець підкреслив, що цей процес не може бути швидкий і має охоплювати підготовку кваліфікаційного складу ТЦК.

ЯК ЗРОБИТИ КОМП'ЮТЕРНУ ТОМОГРАФІЮ БЕЗОПЛАТНО?

Проведення пацієнтам комп'ютерної томографії (КТ) оплачує держава. Це дослідження, як і консультації лікарів, медичний супровід, проведення операцій тощо у медзакладах, які мають договір з Національною службою здоров'я України (НСЗУ), є безоплатним для пацієнта.

Вартість наданих медичних послуг лікарням з державного бюджету компенсується за Програмою медичних гарантій, яка продовжує працювати попри повномасштабну війну.

Як зробити комп'ютерну томографію безоплатно?

Зробити КТ безоплатно можна за направленням сімейного чи лікуючого лікаря. Якщо лікар бачить потребу, він виписує направлення на таке дослідження. Якщо за результатами проведеного КТ лікар вбачає потребу, він виписує направлення на таке дослідження. Якщо за результатами проведеного КТ лікар вбачає потребу, він виписує направлення на таке дослідження. Якщо за результатами проведеного КТ лікар вбачає потребу, він виписує направлення на таке дослідження.

Зробити комп'ютерну томографію можна у закладах, які підписали договір з НСЗУ на амбулаторну допомогу, мають потрібне обладнання та можливість для проведення обстеження.

Як знайти лікарню для безоплатного проведення комп'ютерної томографії?

Дізнатись адресу та контакти найближчої лікарні, в

якій можна безоплатно зробити КТ, ви можете у оператора контакт-центру НСЗУ за номером 16-77.

Також можна зайти на сайт НСЗУ, обрати аналітичну панель «Укладені договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій». У фільтрі «Населений пункт» обрати ваше місто, а у фільтрі «Група послуг» – «Профілактика, діагностика, спостереження та лікування в амбулаторних умовах» (пункт №9).

Після цього потрібно зателефонувати до обраного закладу та уточнити, чи є в ньому томограф та лікар, який може провести таке обстеження. Якщо так – потрібно записатися та прийти у визначений час для проведення безоплатного КТ.

Якщо ж пацієнт перебуває на лікуванні у стаціонарі, то усі необхідні обстеження входять до від-

повідного пакету послуг та проводяться одразу в тій лікарні, куди його госпіталізували (за умов наявності необхідного обладнання).

Наголошуємо, вимагання плати за проведення КТ є порушенням прав пацієнта.

У такому випадку потрібно подати скаргу до керівника медзакладу (медичного директора), департаменту охорони здоров'я у вашому місті чи регіоні або до власника медзакладу – відповідного органу місцевої влади (зазвичай у назві лікарні зазначено, хто є її власником).

Не вдається розв'язати проблему на місцевому рівні?

Подайте скаргу в НСЗУ через контакт-центр (16-77), на електронну адресу info@nszu.gov.ua або листом на адресу: 04073, м. Київ, пр-т Степана Бандери, 19.

У скарзі потрібно зазначити:

- Прізвище, ім'я та по батькові, дату народження (у форматі день, місяць, рік народження).
- Дату відмови у медичній послугі.
- Повну назву лікарні.
- Посаду, прізвище, ім'я та по батькові працівника, який порушив ваші права.
- Детальний опис ситуації: у чому саме відмовили (або вимагали гроші), за яких обставин, яку суму ви витратили на допомогу або яку суму від вас вимагали.
- Контакти, за якими з вами можна зв'язатися: номер телефону, адресу електронної пошти.

За інформацією МОЗ

ОФОРМЛЕННЯ/ ВІДНОВЛЕННЯ ПАСПОРТУ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ІЗ ТОТ: ХТО МОЖЕ БУТИ СВІДКОМ ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ ОСОБИ?

Українці, які виїхали з тимчасово окупованих територій і мають необхідність вперше оформити паспорт громадянина України або відновити втрачений, повинні пройти процедуру ідентифікації.

Вона може проводитися із залученням свідків у режимі відеоконференцз'язку.

У Державній міграційній службі надали роз'яснення.

Отже, свідками можуть бути:

- дієздатний член сім'ї особи;
- близька особа або сусід, які досягли 14-річного віку.

У ДМС уточнюють, що відповідно до законодавства такими особами можуть виступати: чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний і двоюрідний брати, рідна і двоюрідна сестри, рідний брат і сестра дружини (чоловіка), племінник, племінниця, рідний дядько, рідна тітка, дід, баба, прадід, прабаба, онук, онучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, батько та мати

дружини (чоловіка) сина (дочки), усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, колишня дружина/чоловік, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта.

Важливо!

Для підтвердження того, що особа є членом сім'ї або близькою людиною, надаються документи, які підтверджують особу та цей факт (свідоцтво про шлюб, свідоцтво про розірвання шлюбу, свідоцтво про народження, рішення суду й інші документи).

Також до процедури встановлення особи можуть залучатися іноземці й особи без громадянства. При цьому така людина повинна мати при собі один із наведених документів:

- дійсний паспортний документ іноземця;
- документ, що посвідчує особу без громадянства (посвідка на тимчасове чи постійне проживання);
- посвідчення шукача притулку або посвідчення особи, якій надано додатковий захист.

Увага! Іноземні документи пред'являються з перекладом на українську мову та засвідчуються нотаріально.

ЯК ЗАРЕЄСТРУВАТИ ДИТИНУ, ЯКА НАРОДИЛАСЯ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ?

По-перше, батькам або родичам необхідно надіслати на електронну адресу birth@sv.minjust.gov.ua заяву та копії (скан або фото) необхідних документів.

Після реєстрації народження на електронну пошту заявників надсилається копія свідоцтва про народження дитини.

Для отримання оригіналу свідоцтва про народження, родичам або їхнім представникам за довіреністю необхідно звернутися з оригіналами документів до будь-якого відділу РАЦС на підконтрольній Україні території.

Перелік документів, які потрібно подати для реєстрації народження дитини:

- Заява про реєстрацію народження (довільна форма), в якій зазначено про дитину, матір та батька (прізвище, ім'я, по батькові, дату народження, громадянство, зареєстроване місце проживання, реквізити паспорта).

- Паспорта батьків (одного з них) та заявника (у разі якщо державна реєстрація народження проводиться не батьками, а іншою особою).

- Свідоцтво про шлюб (за наявності).

- Медичний документ, що є підставою для реєстрації народження - медичне свідоцтво про народження за формою 103/о, або довідка, виписана медичним працівником, присутнім під час пологів або який проводив перший огляд новонародженого.

ТЕМА НОМЕРА

Обговорили з Олександром Маріковським, Народним депутатом України від фракції «Слуга народу» посилення впливу України у Парламентській асамблеї Організації Чорноморського економічного співробітництва (ПАЧЕС).

Саме Олександр Маріковський під час засідання ПАЧЕС поставив на місце російську делегацію та гідно розгорнув стяг України (за це він отримав подяку від Федерації боксу України).

Також обговорили економічні питання, підготовку влади до нового опалювального сезону.

Крім того, депутат поділився думками щодо можливості проведення виборів.

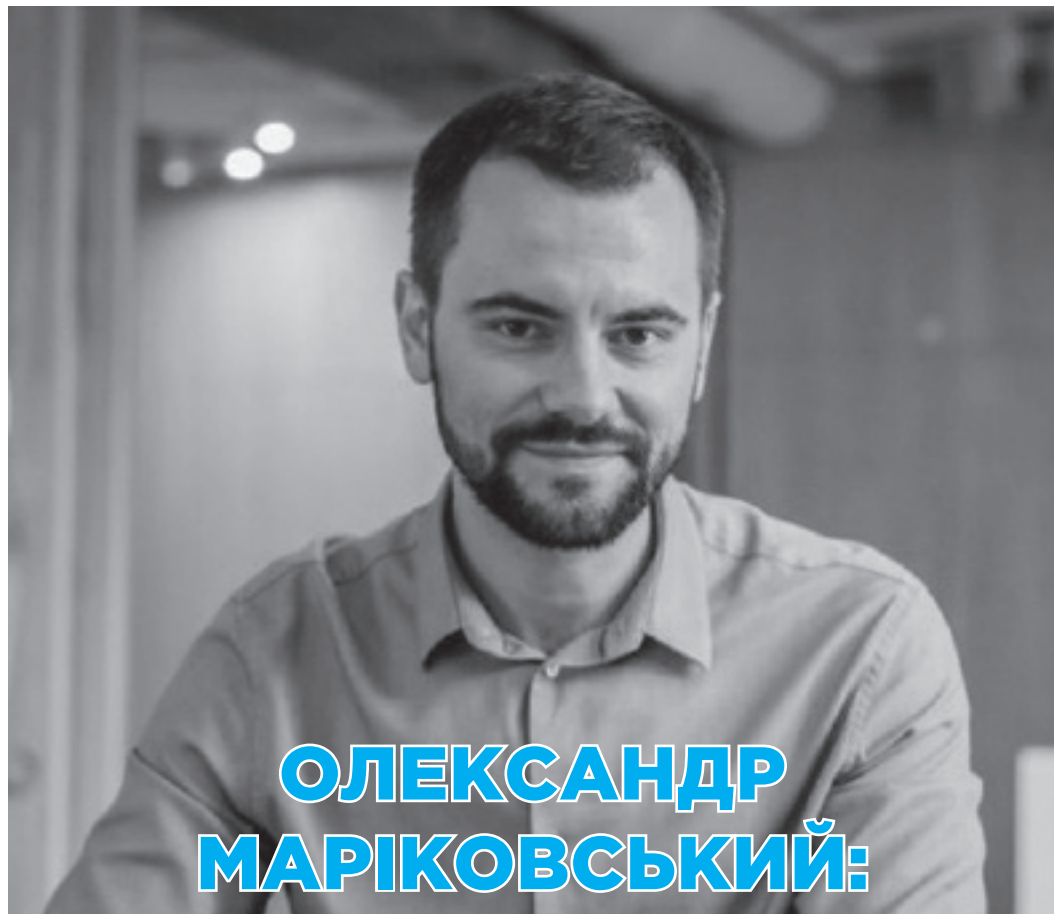
Детальніше читайте в ексклюзивному інтерв'ю для Геннадія Кірія.

Геннадій Кірія:

Чи змогла зміцнити Україна свої позиції в ПАЧЕС та витіснити вплив Росії?

Олександр

Маріковський: 3,5 роки тому ПАЧЕС здавалася нам маргінальною організацією з великим впливом Росії на прийняття рішення. Українські питання просунути було надзвичайно складно, оскільки Росія повністю домінувала в цій організації. Під час війни ситуація змінилася. В ПАЧЕС сім країн Європейського Союзу, які підтримують Україну. Наразі ми проводимо важливі та принципові для України рішення. Наприклад, за дві попередні сесії Генеральної Асамблеї ми блокуємо рішення про підтвердження мандатів представникам Російської Федерації та обрання на керівні посади в ПАЧЕС представників Росії.

ОЛЕКСАНДР МАРІКОВСЬКИЙ:

«ВІЙСЬКОВІ - НОВА ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА УКРАЇНИ»

Зараз росіяни не отримують від Асамблеї нічого. Їм показують, що ця війна проти всього світу. Росії втрачає вплив. Важливо, щоб кожен воював на своєму місці. Українська делегація в ПАЧЕС зараз також воює та відстоює позицію України.

Геннадій Кірія:

А яку позицію займає Туреччина?

Олександр

Маріковський: Туреччина в ПАЧЕС займає досить виважену позицію. Такий підхід дозволяє їм бути ма-

невреними в різних ситуаціях, пов'язаних з Росією. І це має конструктивну роль.

Геннадій Кірія:

Парламентська Асамблея Ради Європи терпіла Росію з 14 року через те, що вони платили внески. І тільки в 22 році ПАРЄ виключили Росію. Чи можливо виключити Росію з Парламентської асамблеї?

Олександр

Маріковський: Ми йдемо еволюційним шляхом. Багато є країн, які підтримують Росію, оскільки в них є досить великі ділові зв'язки попере-

дніх років. Тому у росіян є певна індульгенція. Зараз у Росії підтверджених всього три мандати. По суті, вони не мають голосів на прийняття будь-яких рішень.

Кожна нова Делегація стає більше знервованою, найбільш такою сумбурною для них. Вони втрачають свій вплив. Я думаю, що прийде певний час, коли ми нанесемо фінальний удар, і організація прийме рішення про їх виключення. Можливість дискутувати на цю тему виникне в листопаді на форумі Генеральної Асамблеї, яка відбудеться в Києві.

→

Геннадій Кірія:

В травні представники країни-агресора зухвало поводили себе на засіданні ПАЧЕС. Відбулась бійка за прапор.

Олександр

Маріковський: В Росії панують шовіністичні настрої. В них існує дуже сильне розділення за класом на бідних та багатих. Вони вважають себе надкласом, володарями світу. На той час у нормальному демократичному суспільстві скромність та інтелект - це найбільші переваги. Тому світ не приймає всерйоз Росію через агресивну позицію та відкритий шовінізм.

Геннадій Кірія:

Представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд заявила, що має інформацію про підготовку Росії до повернення до переговорів щодо зернової угоди. Як ви оцінюєте можливість відновлення зернової угоди?

Олександр

Маріковський: Над зерновою угодою працюють експерти з Мінінфраструктури України. Докладається багато зусиль для того, щоб угода була пролонгована. В першу чергу Україна несе персональну відповідальність за те, щоб нагодувати світ. Дуже важливо зазначити, що зернова угода є питанням усього світу, не тільки України. На думку багатьох держав, війна - це питання лише України. Але питання продовольчої безпеки - це питання всього світу. І Україна в цій ситуації повинна якісно відіграти свою політичну міжнародну карту по зерновій угоді, тобто посилити на міжнародній арені тиск на РФ через блокування ними експорту зернових.

Геннадій Кірія:

Мета країни-агресора - це заблокувати Україну в Чорному морі. Є якісь запо-

біжники? Чи вдасться зберегти морську міць України?

Олександр

Маріковський: В будь-якій ситуації є дві сторони медалі. Негативна сторона - це військові дії, оголошені на Чорному морі. Ця ситуація не дозволяє реалізувати наші логістичні мережі та експортувати продовольство за кордон в повній мірі, в якій нам потрібно. З іншої сторони - це можливість бізнесу, який завжди інвестував в експорт сировини, забезпечити внутрішню переробку. В свою чергу розвиток галузі перероблення суттєво вплине на економічні процеси. Блокування є певним детонатор економічного розвитку. Під гнітом ризиків ми шукаємо нові можливості для внутрішнього інвестування і створюємо нові моделі інвестування. Обов'язково наступить день, коли ми розблокуємо Чорне море. І на той момент ми точно будемо вже двічі, втричі або в 10 разів сильніше.

Геннадій Кірія:

Які важелі впливу вживає влада для полегшення ведення бізнесу підприємцям?

Олександр

Маріковський: Головна теза, яку я чув від бізнесу, - не заважайте, ми все відновимо, все зробимо. Але треба розуміти специфіку українського бізнесу. Є міжнародні гравці, які повною мірою сплачують податки. В свою чергу український бізнес максимально адаптований до мінімізації податкового навантаження. Виникає ситуація, коли перед законом всі рівні, але чомусь одна компанія сплачує мінімальний податок, а інша повний? Має бути такий податок, який всіх влаштує, та рівні умови ведення бізнесу.

Ми йдемо дорогою євроінтеграції, як кандидати, тому маємо нести певні зобов'язання. Для бізнесу курс євроінтеграція - це дорого, це виклик, це

потреба модернізації та постійного розвитку.

Геннадій Кірія:

Як триває підготовка до опалювального сезону?

Олександр

Маріковський: В нас є хороши досвід минулого року та час для того, щоб підготуватися. Також значно покращились системи ППО, тому є можливість все-таки запобігати великим атакам на електрогенерацію. Паралельно люди вже давно розглядають проекти диверсифікація - зелена енергетика, сонячні панелі, накопичувачі, вітрогенератори та інше. Деякі країни, наприклад Норвегія, фінансують наші фонди по цих напрямках. Уряд докладає усіх можливих зусиль для того, щоб запобігти ситуаціям, які були минулого року. Але Україна під час війни має бути готова до різних викликів.

Геннадій Кірія:

Уряд обіцяє не підвищувати тарифи на воду? Чи збережеться мораторій на тарифи до кінця зими?

Олександр

Маріковський: Я схильний довіряти президенту і прем'єр-міністру. Країна має зберегти мораторій. Однак це тимчасовий захід. Важливо зрозуміти, що вся ціна має внутрішню раціональність. Якщо ціна буде занадто низька, значить це буде дотація з інших джерел. З часом, я думаю, справедливо буде підвищувати тарифи в відповідності до питомої складової ціни.

Геннадій Кірія:

Стефанчук заявив про можливість проведення виборів під час воєнного стану. На Вашу думку, коли можливо провести парламентські та президентські вибори?

Олександр

Маріковський: На мій

погляд, вибори під час воєнного стану неможливі. Зараз нова політична еліта - це військові. Під час таких перевиборів військові не зможуть повною мірою прийняти участь в виборах, бо командири, які зараз очолюють якісні бойові групи, продовжують бути на війні. Тобто, в нас вибори будуть бутафорні.

Має бути встановлення Перемоги і миру, відбутися скасування військового стану. Люди мають зайняти свої місця проживання. Після того вже матимемо розуміння - як проводити вибори на конкретній місцевості. Якщо знищено місто, як там проводити вибори?

Геннадій Кірія:

Які зміни відбуваються в партії «слуга народу»? Чи відбувається підготовка до виборів?

Олександр

Маріковський: «Слуга народу» - це бренд, відгук на очікування людей на момент 2019 року, коли суспільство було готове до новації, до нової сили, нової енергії. Воно повною мірою це отримало. Але війна - це дуже складна матерія. Вона впливає на всі зміни, в тому числі й політичні. «Слуга народу» також змінюється.

Що однозначно корисного відбулося? Відбувається самоочищення нашої української політичної системи. Ми розуміємо, хто є ворог, кого ворог підтримує, хто є колаборантом потенційним, хто тримав зв'язок з Кремлем. Ми бачимо зрадників, тих, хто тікає від війни і не хоче продовжувати нести свою відповідальність. Ми навчилися якісно реагувати на це, тому вимагаємо від усіх політичних сил ідентифікувати своїх зрадників та вигнати їх з Парламенту.

Депутати мають встановити міцний зв'язок з військовими, спілкуватися, забезпечувати їх потреби і обов'язково їздити в гарячі точки.

ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ СТАТУСУ ЧЛЕНА СІМ'Ї ЗАГИБЛОГО ЗАХИСНИКА ЧИ ЗАХИСНИЦІ УКРАЇНИ

З початком широкомасштабного вторгнення росії багато українських захисників (захисниць), на жаль, не повернулися до рідних домівок. Водночас члени їхніх сімей мають право на отримання відповідного статусу, який передбачає певні пільги.

Про те, хто належить до членів сімей загиблих військовослужбовців та який порядок отримання ними статусу члена сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України розповідає завідувач сектору «Канівське бюро правової допомоги» Олена Васильченко.

Відповідно до ст. 10-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» до сімей загиблих Захисників і Захисниць України належать:

1. Сім'ї осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, поліцейських, які загинули або померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час участі в антитерористичній операції, захищаючи незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України;

2. Сім'ї осіб, які добровільно забезпечували (або добровільно залучалися до забезпечення) проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф у Донецькій та Луганській областях, заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави

у зв'язку з військовою агресією рф проти України (у тому числі здійснювали волонтерську діяльність), та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф у Донецькій та Луганській областях, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією рф проти України (у тому числі здійснення волонтерської діяльності), перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів;

3. Сім'ї осіб, які, перебуваючи у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, за умови що в подальшому такі добровольчі формування були включені до складу ЗСУ, МВС України, Нацгвардії та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів;

4. Сім'ї осіб, які, перебуваючи у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету, територіальної цілісності України, але в подальшому такі добровольчі формування не були включені до складу ЗСУ, МВС, Нацгвардії України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час виконання такими добровольчими формуваннями завдань антитерористичної операції у взаємодії із ЗСУ, МВС, Нацгвардією України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення;

5. Сім'ї військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних, добровольців Сил ТРО) ЗСУ, Нацгвардії України, СБУ, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, військовослужбовців військових прокуратур, осіб рядового та начальницького складу підрозділів оперативного забезпечення зон проведення антитерористичної операції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, поліцейських, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців МВС, Управління держохрану України, Державної

служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, ДСНС, Державної пенітенціарної служби України, особи, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією рф проти України та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, під час безпосередньої участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф у Донецькій та Луганській областях, у забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, →

→ захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією рф проти України, а також сім'ї працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф у Донецькій та Луганській областях, до здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією рф проти України, та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф у Донецькій та Луганській областях, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією рф проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів;

6 Сім'ї осіб, які загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією рф проти України.

Хто належить до членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України?

До членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України належать:

- батьки;
- один із подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;
- діти, які не мають (і не мали) своїх сімей;
- діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття;
- діти, обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти;
- утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія.

Порядок отримання статусу члена сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України

Для встановлення статусу, членам сімей загиблих (тих, що пропали безвісти) осіб, необхідно подати структурному підрозділу місцевої держадміністрації з питань соціального захисту населення заяву і документи, передбачені пунктом 4 постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 №740.

Перелік документів, необхідних для встановлення статусу сім'ї загиблого:

- Копія паспорту.
- Копія довідки реєстраційного номера облікової картки платника податків.
- Копія свідоцтва про смерть.
- Копія документу, що підтверджує родинні зв'язки (свідоцтво про одруження, свідоцтво про народження).
- Довідка про безпосередню участь загиблого у заходах, затверджена постановою КМУ від 20.08.2014 №413, видає військова частина (форма 6)
- Постанова штатної військово-лікарської комісії відповідного військового формування про причинний зв'язок (видає військова частина).

- Фото 3x4 – 1 шт.

Рішення про встановлення статусу приймається структурними підрозділами місцевих держадміністрацій з питань соціального захисту населення за зареєстрованим місцем проживання у місячний строк з дати подання документів. Відсутність необхідних документів та їх недостовірність є підставою для відмови в наданні зазначеного статусу особи.

Підставою для надання особам, зазначеним в абзаці п'ятому статті 10-1 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", статусу сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України є (але не виключно):

- клопотання про надання статусу сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України керівника добровольчого формування, до складу якого входила особа, яка загинула (пропала безвісти) чи померла. До клопотання додаються документи або письмові свідчення не менш як двох свідків з числа осіб, які спільно з такою особою брали участь в антитерористичній операції та отримали статус учасника бойових дій, або особи з ін-

валідністю внаслідок війни, або учасника війни відповідно до цього Закону, що підтверджують участь загиблої (пропалої безвісти), померлої особи в антитерористичній операції;

- витяг з наказу керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України, Генерального штабу Збройних Сил України про виконання добровольчими формуваннями завдань антитерористичної операції у взаємодії із Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною гвардією України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення;

- висновок судово-медичної експертизи.

Посвідчення з написом "Посвідчення члена сім'ї загиблого" видається відповідно до Положення про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни, затвердженого постановою КМУ від 12 травня 1994 року № 302.

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ ЩОДО ЗМІНИ ПРАВИЛ ВИПЛАТ ДОПОМОГИ НА ПРОЖИВАННЯ ДЛЯ ВПО

ЧОМУ ЗМІНЮЮТЬСЯ ПРАВИЛА ПРИЗНАЧЕННЯ ВИПЛАТ?

Метою державної політики щодо внутрішньо переміщених осіб є забезпечення підтримкою громадян, які – через війну – втратили житло або вимушені були залишити власні домівки і переселитися з місць, де ведуться бойові дії або з тимчасово окупованих територій, а також допомога їм в адаптації до нових умов життя.

Така допомога є тимчасовою і має надаватися громадянам, які найбільше її потребують.

Наразі Уряд ухвалив постанову, якою уточнено параметри надання цієї підтримки. Держава фокусується на допомозі тим, хто найбільше цього потребує.

З 1 серпня допомога продовжується автоматично на один шестимісячний період для ВПО, які вже отримували допомогу на проживання, за виключенням ВПО, які:

- перебувають за кордоном більше 30 календарних днів поспіль без обґрунтованих причин, що підтверджуються документально (обґрунтованими вважаються причини, коли людина була у службовому відрядженні чи на стажуванні, перебувала на лікуванні або реабілітації, доглядала за хворою дитиною, оздоровлювала дитину та ін.);
- повернулися до покинутого місця проживання.
- відбувають покарання в місцях позбавлення волі.

З 1 вересня виплата допомоги продовжиться для зазначених ВПО з урахуванням майнового стану внутрішньо переміщеної особи.

ЯКІ КРИТЕРІЇ МАЙНОВОГО СТАНУ ЗАСТОСОВУВАТИМУТЬСЯ

З 1 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ?

З 1 вересня 2023 року виплата допомоги припиняється внутрішньо переміщеним особам, які отримували допомогу відповідно до Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, якщо такі ВПО після вступу в силу постанови:

1. придбали новий транспортний засіб (з року випуску якого минуло менше 5 років), крім авто, які були придбані волонтерами та передані на потреби оборони країни;
2. придбали на суму більше 100 тис. грн. земельну ділянку, квартиру, будинок (крім житла, отриманого за рахунок державного чи місцевого бюджету);
3. мають на депозитному банківському рахунку кошти у загальній сумі більше 100 тис. грн;
4. придбали іноземну валюту (крім валюти, отриманої від благодійних організацій або придбаної для оплати медичних, соціальних, освітніх послуг), а також банківських металів на загальну суму більше 100 тис. грн;
5. мають у власності житло, що розташоване на інших територіях ніж тих, де ведуться активні (можливі) бойові дії або які є окупованими, якщо таке житло має площу понад 13,65 м² на одного члена сім'ї.

ЧИ ЗМІНЮЄТЬСЯ РОЗМІР ДОПОМОГИ?

Ні, не змінюється, розмір допомоги складатиме:

- для осіб з інвалідністю та дітей – 3 тис. грн;
- для інших осіб – 2 тис. грн.

ЧИ МОЖЕ БУТИ ПРОДОВЖЕНО СТРОК ПЕРЕБУВАННЯ ВПО ЗА КОРДОНОМ ПОНАД 30 ДНІВ, І ПРИ ЦЬОМУ НЕ БУДЕ ВТРАЧЕНО ПРАВО НА ВИПЛАТУ ДОПОМОГИ?

Так, якщо на то в особи є поважні причини. Зокрема, до 30-денного періоду перебування за кордоном не включаються дні службового відрядження, оздоровлення дітей, стажування, лікування, реабілітації, що підтверджується відповідними документами, зокрема за запрошенням приймаючої сторони. Також не включатимуться дні перебування за кордоном з таких причин, як смерть членів сім'ї особи та її родичів, догляд за хворою дитиною віком до 18 років, перебування у закладах охорони здоров'я, судових та правоохоронних органах, у зв'язку з якими особа не за власним бажанням не могла повернутися з-за кордону та може підтвердити такі обставини документально.

ЧИ ТРЕБА ЗВЕРТАТИСЯ І КУДИ, ЩОБ ВИПЛАТИ ПРОДОВЖУВАЛИ ВИПЛАЧУВАТИ?

З 1 серпня 2023 р. допомога на проживання автоматично продовжується ВПО, без додаткового звернення.

Тобто якщо ви вже отримували допомогу на прожи-

вання для ВПО і відповідаєте критеріям для її отримання, звертатися за продовженням виплат не потрібно.

ЯКИМ ЧИНОМ ПЕРЕВІРЯТИМЕТЬСЯ МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ЗА КОРДОНОМ?

Факт знаходження громадянина за кордоном перевіряється Міністерством фінансів спільно з Держприкордонслужбою, через інформацію, яка міститься в державних реєстрах.

Для перепризначення допомоги на проживання принциповим є факт тривалої відсутності особи в межах України, факт отримання допомоги за кордоном додатково не відслідковується.

У ЯКИХ ВИПАДКАХ ВИПЛАТИ МОЖУТЬ БУТИ ПРОДОВЖЕНОЩЕ НА 6 МІСЯЦІВ? ЯКІ ДЛЯ ЦЬОГО МАЮТЬ БУТИ ПРИЧИНИ?

Для тих ВПО, які вперше звернуться по отримання допомоги після 1 серпня 2023 року, допомога може бути призначена на другий шестимісячний період за зверненням, якщо, наприклад: середньомісячний сукупний дохід на одного отримувача не перевищує розміру чотирьох розмірів мінімальної зарплати; або у складі сім'ї є діти з інвалідністю, особи з інвалідністю, або особи працездатного віку, які доглядають за дітьми до досягнення ними шестирічного віку (включно); чи громадяни мають трьох і більше дітей віком до 16 років і доглядають за ними та ін.

→

ЯК ПЕРЕВІРЯТИМЕТЬСЯ МАЙНОВИЙ СТАН?

Майновий стан заявників перевірятиме Міністерство фінансів відповідно до Закону України «Про верифікацію та моніторинг державних виплат». Мінфін перевіряє інформацію щодо кожної особи використовуючи державні реєстри, бази даних та інформацію наявну в банківських установах. За результатами верифікації Мінфін надає рекомендації щодо того, чи має бути продовжено чи припинено виплату, чи, наприклад, уточнено певну інформацію щодо отримувачів. За результатами Рекомендацій орган соціального захисту повідомляє засобами електронного зв'язку щодо припинення виплати та її причину. У разі невідповідності інформації отримувач допомоги може принести відповідні підтвердуючі документи та виплата буде поновлена.

ЯКЩО Є 100 ТИС. НЕ НА ДЕПОЗИТНОМУ, А НА ПОТОЧНОМУ РАХУНКУ, ЧИ Є ЦЕ ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ПОЗБАВЛЕННЯ ВИПЛАТ?

Один з критеріїв призначення/перепризначення допомоги – наявність коштів, які не використовуються та накопичуються на депозитних рахунках. Тобто наявність коштів на поточних рахунках не впливатиме на виплати.

ЧИ МОЖНА ОСКАРЖИТИ ПРИЙНЯТЕ РІШЕННЯ ПРО ВІДМОВУ У ПРОДОВЖЕННІ ВИПЛАТ НА ПРОЖИВАННЯ ДЛЯ ВПО?

Рішення органу соціального захисту населення може бути оскаржено до Нацсоцслужби або у судовому порядку

ЧИ МОЖУТЬ ВІДМОВИТИ У ПРОДОВЖЕННІ ДОПОМОГИ І ЯК ПРО ЦЕ ДІЗНАТИСЬ?

Відмова особі у продовженні допомоги можлива, якщо людина понад 30 днів перебуває за кордоном або повернулась до базового місця проживання. Про відмову у продовженні виплат після 1 серпня 2023 р. отримувача буде повідомлено або органом соціального захисту населення, який її призначає (поштою чи електронною поштою), або – за технічної можливості – засобами мобільного зв'язку чи засобами електронного сповіщення Єдиної інформаційної системи соціальної сфери.

Відповідно, з 1 серпня 2023 р. виплати не продовжуватимуться особам, які:

- перебувають за кордоном більше 30 календарних днів поспіль без обґрунтованих причин, що підтверджуються документально (обґрунтованими вважаються причини, коли людина була у службовому відрядженні чи на стажуванні, перебувала на лікуванні або реабілітації, доглядала за хворою дитиною, оздоровлювала дитину та ін.);
- повернулися до покинутого місця проживання.

Крім того, виплати не продовжуватимуться особам, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі або були засуджені за колабораціонізм.

З 1 вересня 2023 р. виплату буде припинено тим ВПО, які від моменту ухвалення даної Постанови:

1. придбали новий транспортний засіб (з року випуску якого минуло менше 5 років), крім авто, які були придбані волонтерами та передані на потреби оборони країни;
2. придбали на суму більше 100 тис. грн. земельну ділянку, квартиру, будинок (крім житла, отриманого за рахунок державного чи міс-

цевого бюджету);

3. мають на депозитному банківському рахунку кошти у загальній сумі більше 100 тис. грн;

4. придбали іноземну валюту (крім валюти, отриманої від благодійних організацій або придбаної для оплати медичних, соціальних, освітніх послуг), а також банківських металів на загальну суму більше 100 тис. грн;

5. мають у власності житло, що розташоване на інших територіях ніж тих, де ведуться активні (можливі) бойові дії або які є окупованими, якщо таке житло має площу понад 13,65 м² на одного члена сім'ї.

Водночас держава дає перехідний період протягом 1,5 місяці для осіб, які мають достатні статки, і не можуть отримувати допомогу, щоб особи встигли адаптуватися до нових правил виплат.

ЧОМУ ПІСЛЯ 1 СЕРПНЯ ДОПОМОГА ПРИЗНАЧАТИМЕТЬСЯ НА РОДИНУ, А НЕ НА ОКРЕМУ ОСОБУ, ЯК БУЛО РАНІШЕ?

Для забезпечення адресності допомоги, доцільності її надання, при призначенні враховуватимуться всі статки членів сім'ї.

ХТО З ЧЛЕНІВ РОДИНИ МАТИМЕ ПРАВО НА ПРИЗНАЧЕННЯ ДОПОМОГИ НА ПРОЖИВАННЯ ДЛЯ ВПО?

Допомога призначається внутрішньо переміщеним особам:

- які перемістилися (повторно перемістились) з територій, включених до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції
- у яких житло зруйноване або непридатне для проживання, та інформація про яке внесена до Реєстру

пошкодженого та знищеного майна;

- дитині, яка народилася у внутрішньо переміщеної особи, відомості про яку включено до Єдиної інформаційної бази даних про ВПО.

ЯКЩО У СКЛАДІ СІМ'Ї ВІДБУЛИСЯ ЗМІНИ, ЧИ ПЕРЕРАХОВУВАТИМЕТЬСЯ РОЗМІР ДОПОМОГИ?

Якщо у складі сім'ї, якій призначено допомогу, відбулися зміни, розмір допомоги перераховується. Перерахунок відбувається з місяця, наступного за місяцем виникнення таких змін:

- за заявою уповноваженої особи
- або згідно з інформацією, наданою компетентним органом, та / або за результатами перевірки Мінфіном.

Заяву про зміни у складі сім'ї уповноважена особа може надіслати поштою або електронною поштою органу соціального захисту населення, уповноваженій особі виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або центру надання адмінпослуг.

ЯКЩО Я Є ВПО, АЛЕ ПЕРЕБУВАЮ ЗА КОРДОНОМ, ЧИ ТОРКНУТЬСЯ МЕНЕ ЗМІНИ І ЯК?

Тих ВПО, які знаходяться за кордоном тимчасово, менше 30 днів поспіль, або довший період, але з поважних причин (наприклад, коли людина була у службовому відрядженні чи на стажуванні, перебувала на лікуванні або реабілітації, доглядала за хворою дитиною, оздоровлювала дитину та ін.), які можна підтвердити документально, ці зміни не торкнуться.

Нововведення стосуються ВПО, які виїхали за кордон і перебувають там понад 30 днів на момент продовження виплати. По факту вони вже не є ВПО і виплати припиняються.

ЯК ПОДАТИ ДОКУМЕНТИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОПОМОГИ ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ ЗА КОРДОНОМ

При народженні дитини за кордоном, при тимчасовому перебуванні, українці можуть дистанційно подати документи на призначення допомоги.

Для отримання коштів один із батьків має надіслати заяву та відповідні документи до органу соціального захисту в Україні за своїм зареєстрованим місцем проживання.

Докладніше як дистанційно подати документи й отримати допомогу - дивіться у інфографіці:

Як подати документи на призначення допомоги при народженні дитини під час тимчасового перебування за кордоном

Алгоритм дій:

- відкрити рахунок в банку для соціальних виплат (такий рахунок можливо відкрити віддалено без необхідності особистого відвідування);
- заповнити заяву про призначення допомоги при народженні дитини (форма заяви за QR-кодом);
- до заяви додати видані компетентними органами країни перебування і легалізовані в установленому порядку **копії документів**, що засвідчують народження дитини, з перекладом на українську мову*;
- надіслати поштою заяву та копії документів, що засвідчують народження дитини до органу соціального захисту населення за своїм зареєстрованим (задекларованим) місцем проживання (перебування) в Україні.

Форма заяви

Орган соціального захисту населення, до якого буде надіслано заяву та документи, здійснить призначення допомоги. Кошти будуть перераховані на особовий рахунок в банку.

Термін звернення за допомогою: 12 місяців після народження дитини (але термін подовжено на період дії карантину +1 місяць після його завершення).

У разі виникнення питань звертайтеся до Національної соціальної сервісної служби України: **(044) 289-87-89, info@nssu.gov.ua**

*залежно від країни перебування свідоцтва про народження дитини можуть підлягати легалізації закордонними дипломатичними установами України.

АНОНС: ЧИТАЙТЕ В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ

■ ОПЛАТА «КОМУНАЛКИ» ЗА ЗРУЙНОВАНЕ ЖИТЛО

(Чи потрібно оплачувати комунальні послуги, якщо житло зруйновано і послуги не надаються?)

■ РЕЄСТРАЦІЯ ДИТИНИ ЗА КОРДОНОМ

(Як зареєструвати народження дитини за кордоном?)

■ КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ЗНИЩЕНЕ ЖИТЛО

(Як подати заявку на компенсацію за програмою «Відновлення»?)

Нагадуємо читачам, що Ви можете надсилати свої запитання, а також актуальні та цікаві, з правової точки зору, теми на електронну пошту редакції:
porady_urista@ukr.net

По можливості ми будемо надавати відповіді та публікувати їх на сторінках газети.

ОБ'ЯВИ·ІНФОРМАЦІЯ·ОГОЛОШЕННЯ·ПОВІДОМЛЕННЯ

ПОСЛУГИ АДВОКАТА ТА ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Адвокат Печенкін Ігор Віталійович (25 років юридичної практики)

- Кримінальне
- Цивільне
- Господарське право
- Виконавче провадження
- Трудові спори

☎ (067) 850-86-36   @ proky@ukr.net

Позитивна практика захисту в кримінальних провадженнях; оскарження дій та/чи бездіяльності посадових осіб; виконання судових рішень; супроводження господарської діяльності; юридичний супровід та вирішення комплексних, в т. ч. кризових ситуацій у правовідносинах з партнерами; побудова та супроводження ведення бізнесу; реєстрація юросіб, ГО, ЗМІ та політичних партій; майнові спори; інша правова допомога та консультації.

Увага! Попередня консультація по телефону БЕЗКОШТОВНА!

ПЕРША ЛЕКЦІЯ

27.07.2023

ЩО TAKE ДЕРЖАВА

PS: Далі буде ще цікавіше

Перша лекція на тему «Що таке держава» відбулася в рамках Університету Молодих Лідерів «Key Generation»!

Перед учасниками виступили зіркові спікери:

- Павло Куриленко - командир 20 Окремого батальйону спецпризначення Президентської бригади;
- Стівен Ерік Бронер - американський політолог та філософ;
- Марина Ставнійчук - Заслужена юристка України;
- Якубін Олексій - Український філософ та політолог.

Захід відбувся в позитивній робочій атмосфері, і ми дуже вдячні всім учасникам за активність та зацікавленість! Раді повідомити, що планується донабір нових учасників.

Підписуйтеся на соцмережі Key Generation або пишіть на пошту та слідкуйте за анонсами.

Instagram: [key.generation](https://www.instagram.com/key.generation)

Gmail: key.generation.ua@gmail.com

ЗНАЙДИ БЛИЗЬКИХ

З початку російської військової агресії проти України мільйони українців стали біженцями, а велика кількість населених пунктів країни перетворилися на зону активних бойових дій. У ситуації, що склалася, безліч сімей виявилися розділеними, люди часто втрачають зв'язок зі своїми найближчими родичами.

Колектив журналістів та співробітників ЗМІ створив проект з пошуку зниклих людей «Знайди близьких».

Ми просимо громадян, родичі яких не виходять на зв'язок, надсилати нам всю відому інформацію.

Рекомендуємо використувати таку форму звернення:

- ПІБ зниклої людини;
- Ваші контактні дані;
- Фото зниклого, опис особливих прикмет;
- Приблизне місце останнього перебування зниклого.

Електронна пошта для надсилання матеріалів: porady_urista@ukr.net

Інформація буде публікуватися на Інформаційно-правовому порталі «ПОРАДИ ЮРИСТА»

(<https://porady.org.ua/>)

УВАГА!

ПЕРЕДПЛАТА - 2023

НА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВУ ГАЗЕТУ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!
ЯКЩО ВАМ ЦІКАВА ГАЗЕТА
ВИ МОЖЕТЕ ОФОРМИТИ
ПЕРЕДПЛАТУ У ПОШТОВИХ
ВІДДІЛЕННЯХ УКРАЇНИ
ЗА КАТАЛОГОМ ВИДАНЬ
ДП «ПРЕСА».

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ

49801

ПОРАДИ ЮРИСТА

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ
ПОРТАЛ «ПОРАДИ ЮРИСТА»

WWW.PORADY.ORG.UA

